

دومین اعتصاب سندیکای کارگران شرکت واحد

نشانگر اتکای سندیکا بر اعضای سندیکا

داوود رضوی فعال سندیکایی

۸ بهمن ۱۳۸۴ ساعت ۴/۳۰ بامداد هنوز هوا تاریک بود. هر روز صبح اولین ترددکنندگان شهر تهران، رانندگان شرکت واحد هستند که با اتوبوس های سرویس از دورافتاده ترین نقطه تهران به محل کار خود می روند. معمولاً اولین اتوبوس سرویس رانندگان در ساعت ده دقیقه به پنج صبح به توقفگاه اتوبوس ها می رسند. آن روز با روزهای دیگر فرق داشت. طبق اطلاعیه سندیکای کارگران شرکت واحد، رانندگان قرار بود اعتصاب کنند. قرار بر این بود با حاضر شدن در محل کار، خود بطور آگاهانه دست از کار بکشند. از آنجایی که مقامات اطلاعاتی و امنیتی و مدیر عامل شرکت واحد و حراست شهرداری با مذاکره کنندگان سندیکایی به توافق نرسیده بودند، اکثر اعضای هیات مدیره سندیکا و بخشی از فعالین را دو روز قبل از اعتصاب بازداشت کرده بودند.

سال ها بود که تهران چنین فضای امنیتی را در سطح شهر به خود ندیده بود. شاید بتوان گفت بعد از وقایع کوی دانشگاه در سال ۷۸ این اولین باری بود که حضور گسترده ای از یگان های ویژه و مامورین لباس شخصی ها در خیابان های تهران به چشم می خورد. توقفگاه های شرکت واحد در مناطق ۲۲ گانه شهر تهران قرار دارد، به دلیل این پراکندگی و اهمیت سرکوب این اعتصاب که بسیار مهم بود، شاید بتوان گفت ده ها هزار نیروی یگان ویژه در سرکوب این اعتصاب شرکت داشتند. به طور مثال هر چند توقفگاه منطقه یک و دو در آن زمان در خیابان هنگام بعد از میدان رسالت قرار داشت، اما حضور ماموران و لباس شخصی ها از پل سید خندان به طور پراکنده و فشرده در کل بزرگراه رسالت تا درب توقفگاه به چشم می خورد.

در میدان رسالت از رهگذران کارت شناسایی می خواستند و هر که راننده سندیکایی شرکت واحد بود، قبل از رسیدن به محل کارش بازداشت می شد. در مناطق مختلف اتوبوسرانی در داخل توقفگاه ها حضور یگان های ویژه حتی از تعداد رانندگان بیشتر بود. در منطقه چهار اتوبوسرانی در محله نازی آباد، تونل بزرگی از مامورین یگان ویژه در مقابل درب توقفگاه درست شده بود و رانندگان باید از این تونل عبور می کردند و به داخل می رفتند. از تک تک آنها سوال می شد آیا کار می کنی یا نه؟ آنهایی که کار نمی کردند تا ته صف برسند زیر ضربات باتون قرار می گرفتند و داخل اتوبوس هایی انداخته می شدند که از قبل آماده شده بود. معمولاً اکثراً از این ضربات بی نصیب نمی ماندند. در منطقه ۹ اتوبوسرانی آنقدر حضور مامورین یگان ویژه زیاد بود که سطح توقفگاه از این حضور سیاه رنگ به نظر می رسید.

البته این مطالب را از این جهت عنوان کردم که بگویم چقدر برای عوامل اطلاعاتی مهم بود که این اعتصاب صورت نگیرد و به همین دلیل از تمام نیرو و امکان خود استفاده کرده بودند و حتی تعدادی از نیروهای سپاه و بسیج به عنوان راننده در روز ۸ بهمن ۸۴ به جای رانندگان در خطوط کار می کردند. اکثر کارخانه ها هم سرویس های خودشان را در اختیار شرکت واحد گذاشته بودند، اما آنقدر همکاری رانندگان سندیکایی و تلاش کار جمعی منظم و حساب شده بود که باز هم این اعتصاب شکل گرفت. تردد مردم در بخش هایی از شهر با مشکل مواجه شده بود.

مطابق خاطرات رانندگان، در داخل توقفگاه ها ما مورین لباس شخصی بعد از شناسایی سندیکایی ها، گونی های مخصوصی را که داشتند از سر تا پای راننده می کشیدند که با کشیدن نخش بسته می شد و سپس رانندگان اعتصابی بسته بندی شده را داخل اتوبوسهایی می انداختند که به همین منظور آماده کرده بودند. به همین ترتیب صدها نفر از رانندگان معترض بازداشت شدند و صدها نفر هم محل کار خودشان را ترک کردند. این نوع برخورد هم نتوانست باعث عقب نشینی رانندگان از خواسته هایشان شود، بلکه آنها را مصمم تر کرد تا بروی خواست هایشان پافشاری کنند. البته با وجود با تدابیری که انجام داده بودند و بازداشت اکثریت اعضای هیات مدیره سندیکا و فعالین سندیکایی دو روز قبل از شکل گیری اعتصاب، تا ساعت ده صبح در سطح شهر کمبود اتوبوسها به وضوح به چشم می خورد.

این حرکت خود نشانه ای از کار جمعی و تشکیلاتی بود. اعتصاب دوم رانندگان سندیکایی ثابت کرد که سندیکای کارگران شرکت واحد علیرغم آگاهی از برخورد نیروهای امنیتی، به اتفاق آرا تصمیمی آگاهانه و یک پارچه گرفت. از دو روز قبل از اعتصاب، اکثریت اعضای هیات مدیره صدها ساعت مورد بازجویی و تهدید قرار گرفتند تا از اعتصاب جلوگیری شود، اما هیات مدیره سندیکا پایبندی خودش را به تصمیم و خرد جمعی نشان دادند و هیچکدام از این اعضا حاضر به متوقف کردن اعتصاب نشدند. به همین دلیل در ساعت ۱۱ شب پنجشنبه مورخ ۸۴/۱۱/۶ اعضای هیات مدیره از دادگاه انقلاب (که تنها مشتریانش در آن وقت شب بود) مستقیم به بند ۲۰۹ اوین منتقل شدند. در این اعتصاب بیش از ۵۰۰ تن دستگیر شدند و بیش از ۴۰۰ تن از کار اخراج شدند که با پایداری و تلاش اعضای سندیکای شرکت واحد تقریباً اکثراً از زندان آزاد و بعد از مدتی به سر کار خود بازگشتند.

این اعتصاب ثابت کرد که سندیکای کارگران شرکت واحد متکی به فرد نیست و با وجود زندانی شدن اکثریت اعضای هیات مدیره اش، باز هم بدنه این تشکل واقعی کارگری از حرکت نایستاد و تا امروز با تمام فشارها و سرکوب ها به حیات خودش ادامه داده و می دهد.

گرامی باد نام تمامی کسانی که با از خودگذشتگی و تلاش خود باعث تغییراتی عظیم و باورنکردنی در شرکت واحد و جامعه کارگری کشور شده اند و هرگز نامشان در جایی شنیده نشده است. ما به تمام این انسانهای گمنام و تلاشگر درود می فرستیم.

به امید آینده ای روشن برای کارگران و حق آزادی تشکل های واقعی کارگری در کشور